

Saksframlegg

Arkivsak-dok. 25/13030-68
Saksbehandler Eirik Sand

Utvalg	Møtedato
Fylkesutvalget	02.12.2025

Fastsetting av planprogram for regional plan for grønn industri og energi.

Fylkeskommunedirektørens forslag til vedtak

Fylkesutvalget fastsetter planprogrammet for regional plan for grønn industri og energi etter plan- og bygningsloven § 8-3.

Vedlegg

1. Planprogram for regional plan for grønn industri og energi
2. Planprogram med rød tekst for endringer
3. Oppsummering og vurdering av høringsinnspill
4. Høringsuttalelser til planen
5. Oppsummering fra politisk verksted 4. november

Sammendrag

Fylkeskommunedirektøren anbefaler fylkesutvalget å fastsette forslaget til planprogram for regional plan for grønn industri og energi.

Et fastsatt planprogram betyr at prosessen mot et forslag til regional plan fortsetter i tråd med programmet. Forslaget til planprogram har vært på høring og planprogrammet er nå justert med forslag til endringer som følge av høringsinnspill. Planarbeidet er satt i gang som oppfølging av Regionplan Agder og tar utgangspunkt i følgende samfunnsflokene: Vi skal nå målene for klima og naturmangfold samtidig som regionen skal utvikles med industri og energitiltak. Formålet med en ny plan for grønn industri og energi er å søke regionale løsninger på denne utfordringen.

Saksopplysninger

Planprogrammet har vært på høring i perioden 6. juni til 22. september. Flere kommuner fikk utsettelse på fristen på grunn av politiske prosesser. Det kom inn innspill fra totalt 31 parter. Se vedlegg 3 for en fullstendig oversikt over innspillene og hvordan de er vurdert og fulgt opp i forslaget til endelig planprogram. Alle forslag til endringer i planprogrammet kommer også fram av vedlegg 2, med rød tekst som indikerer endringer.

Vurderinger

I høringen av planprogrammet har det kommet mange gode innspill. En betydelig andel av innspillene retter seg mot forhold som bør ivaretas gjennom planprosessen, ikke i planprogrammet.

Det mest gjennomgående enkeltinnspillet er at medvirkningen er viktig for denne planen. Det kom også inn relativt mange slike innspill angående planen under høringen av Regionplan Agder 2030. På den annen side har det ikke kommet mange konkrete forslag til endringer i hvordan medvirkningen bør forekomme. Dette tyder det på at gjennomføringen oppleves som viktigere enn beskrivelsen i programmet. Planprogrammet legger opp til en utvidet medvirkningsfase. Fasen for utvidet medvirkning vil bli ressurskrevende, men viktig. Det vil styrke planen å legge til rette for kunnskapsdeling og sikre at ulike parter får mulighet til å delta i forkant av at det foreligger et planforslag.

Det har også kommet en del innspill til organisering av referansegruppen. Dette er nærmere omtalt i vedlegg 3. Hensikten med referansegruppen er å gi råd til arbeidet med den regionale planen. Basert på innspillene er følgende endringer lagt inn i programmet:

- Presisering av at gruppen organiseres på et faglig administrativt nivå.
- En representant fra næringslivet (Eyde-klyngen) er lagt til gruppen.
- Statnett er tatt bort fra gruppen. Glitre nett gjenstår og kan representere det nødvendige perspektivet.
- Regionale nettverk for plan inviteres til å velge en representant fra hver region

Gjennom høringen har det kommet fram at mange parter støtter planarbeidet og programmet. Det er få innspill som handler om innvendinger til hovedinnholdet i programmet. Statsforvalteren har spilt inn at planprogrammet bør ha tydeligere delmål fra starten av. Enkelte kommuner har kommet med innspill som handler om planens virkemidler. Disse innspillene strekker seg fra det at planen bør legges fram som en

strategi i stedet for som plan, at planen ikke bør bruke plankart eller bestemmelser eller at det bør være strenge begrensinger på slik bruk.

Planprogrammet har en utforskende tilnærming, noe som er et veivalg for å møte innspillene om medvirkning. Det ville vært mulig å legge inn mer konkrete mål fra tidlig av, noe som ville gitt en tydeligere prosess. Samtidig kan tidlige mål skape en annen dynamikk i forhold til medvirkningen, der innspill i større grad kan handle om hva som teller for eller mot slike tidlige forslag. Denne planen retter seg mot samfunnsflokken og komplekse samfunnsutfordringer, der det sjelden finnes enkle løsninger. Ved å stille spørsmål i begynnelsen av arbeidet inviter fylkeskommunen ulike aktører i regionen inn i en felles utforsking av muligheter og løsninger.

Følgende tema er presisert nærmere som følge av innspillene:

- hva grønn industri innebærer i planen
- energieffektivisering og effektiv ressursbruk er sentralt i planen
- strømpris skal omtales og drøftes, men ut fra et perspektiv om at prisen i stor grad avgjøres utenfor planen

Grønn industri i planen innebærer følgende i det justerte forslaget:

- Industri som tar i bruk løsninger som tar Agder i en mer miljø- og klimavennlig retning. Det handler om hvordan vi kan redusere utslipp og forvalte begrensede ressurser som areal, natur og kraft.
- All industri, både ny og eksisterende. Datasentre regnes også som industri i planen. Planen handler både om etablering av ny grønn industri og om hvordan dagens industri kan bli grønnere. Mest relevant er kraft- og arealkrevende industri, jfr. samfunnsflokken og formålet med planen.

Datasentre er spesielt nevnt siden det ikke alltid regnes som industri. En mer detaljert definisjon av grønn industri og hva dette skal innebære må inngå i den endelige planen.

Det har kommet forslag om å utvide planens innhold, blant annet med infrastruktur som et femte kjernetema, og ta med massehåndtering og havrettet næring inkludert havbruk. I tillegg har det kommet en rekke mindre forslag til utvidelser eller detaljerte presiseringer av hva planen bør håndtere. I det reviderte forslaget har blant annet følgende blitt presisert:

- infrastruktur er et viktig premiss for lokalisering av industri
- havrettet industri er inkludert, men havbruk i sjø er ikke en del av planen

Framdriftsplanen for arbeidet er justert med utgangspunkt i at planprogrammet blir fastsatt i desember 2025.

Forslaget til planprogram danner grunnlag for at prosessen mot en ny plan skal foregå i tråd med føringene for arbeidet som er lagt i Regionplan Agder 2030. Dersom programmet blir fastsatt, vil det gi retning for det videre arbeidet mot et forslag til en ny regional plan.

Regionplan Agder 2030

Saken er en oppfølging av føringene for planarbeid i Regionplan Agder. For å besvare føringene tar planprogrammet utgangspunkt i samfunnsflokken fra Regionplan Agder, som ligger til grunn for behovet for planen: *Vi må redusere klimagassutslipp og sikre naturmangfold, samtidig som vi skal utvikle regionen med industri, næring, bolig, infrastruktur og produksjon av ren energi.* En ny regional plan vil gi mulighet til å nøste i flokken, konkretisere hovedmålene fra Regionplan Agder og gi retning for hvordan disse målene skal nås.

Økonomiske konsekvenser

Planprogrammet har ikke direkte økonomiske konsekvenser. Det kan være behov for ekstern bistand ved enkelte deler av kunnskapsgrunnlaget.

Konklusjon

Fylkeskommunedirektøren anbefaler at fylkesutvalget fastsetter planprogrammet til regional plan for grønn industri.

Kristiansand, 17.11.2025

Tine Sundtoft
fylkeskommunedirektør

Kristin Tofte Andresen
fylkesdirektør